

નમુનેદાર બેસણું

--જગાદીશ શાહ

ગયે મહીને મુંબઈમાં એક વીશીષ પ્રકારનું બેસણું થયાના સમાચાર છાપાના એક ખુણોથી વંચાઈ ગયા. બરેખર મારા જેવો તંત્રી હોત તો તો આ લબાડ રાજકારણીઓના વાઇ-વીલાસને બદલે આ કાંતીકારી સમાચારને પહેલે પાને આકર્ષક મથાળું બાંધીને આપત.

પાકટ વયે એક રસીક બહેન ગુજરી ગયાં. તેમને કુલનાં કુંડાનો, જુની ફીલ્મોનાં ગીતોનો અને વીવીધ વાનગીઓ બનાવી જમવા-જમાડવાનો શોખ. તેમના મૃત્યુ પછી તેમના, તેવા જ રસીક અને કાંતીકારી પતીએ વીશીષ પ્રકારનું બેસણું રાખ્યું.

બેસણાના સ્થળે પહોંચવાના રસ્તાની બન્ને બાજુ કુલનાં કુંડાઓની હારમાળા કરવામાં આવી હતી. ભજનોની કેસટ કે ભજનીકોની ભજન-સંધ્યાને બદલે જુની ફીલ્મોનાં ગીતોની કેસેટ વાગતી હતી. ત્યાં બોર્ડ મુકવામાં આવેલું હતું કે, ‘સ્વર્ગસ્થને ગમતાં કુલનાં કુંડાં અને વીસરાતા સુરને માણ્યા પછી તેમને ગમતી વાનગીનો આસ્વાદ કરીને જશો તો સદગતના આત્માને શાંતી મળશે.’

હા જી, બેસણામાં ભોજન! અને ફીલ્મીગીતો! આ સમાચારથી હું તો અત્યંત પ્રસન્ન થઈ ગયો ! વાચક છાતી ઉપર હાથ મુકીને કહે કે બેસણામાં જવાનું થાય છે ત્યારે શી લાગણી થાય છે? સફેદ કપડાં પહેરીને, સોગીયું મોં રાખીને (અને વળી કેટલાંક ભાઈ-બહેનો તો તે માટેનો મેકઅપ બ્યુટી પાર્લરમાં કરાવીને) જવાનું, ત્યાં મુકેલ કુલો કે પાંખરીઓ લઈ મૃત શરીરના ફીટાને ચહાવવાનાં અને એક ખુણો બેસી શાંત-પરલોકને યાદ કરાવે તેવું ભક્તીસંગીત સાંભળવાનું. સતત પ્રવૃત્તીમાં રહેનારને તો ૧૦-૧૫ મીનીટ મુગા બેસી રહેવાનું મુશ્કેલ હોય છે; તેથી આ પ્રસંગેય બાજુની વ્યક્તિ સાથે વાત કર્યા વગર રહેવાતું નથી. પતી-પત્ની સાથે ગયાં હોય તો, ૫-૭ મીનીટ થઈ ન થઈ અને એક બીજા સામે જોયા કરે. ક્યારે ઉઠે ને અહીંથી વીદાય થઈએ. હાથ જોડીને ઉભા થઈ રસ્તે પહ્રવાનું. તદ્દન નીર્જ્વ, દંભી દેખાડો આવાં બેસણામાં હોય છે.

તેને બદલે સમાચારમાં જણાવ્યા મુજબનું બેસણું નવી ભાત પાડનારું ગણાય. આ ચીલો પાડવા જેવો ખરો. મુંબઈ જેવા શહેરમાં કે ગામહામાં બે-ચારકલાક જવા-આવવાના થતા હોય ત્યાં પાણી અને કંઈ ખાવા-પીવાની ચીજ પહોંચતા માણસોએ રાખવી જોઈએ. નહીં તો બેસણામાં જનાર કે નીકળનાર બહાર કાંઈક ને કાંઈક પેટમાં ઓરીને જ જાય છે.

આવી બધી વીધીઓને જીવતી-જીવંત કરવાની જરૂર છે. સામાન્ય માણસથી આ નહીં થાય. વીચારકો અને સામાજિક કાર્યકરોએ સમાજને આંચકો આપવા આવા કાંતીકારી ફેરફારો કરવા જોઈએ.

બેસણામાં કરવા જેવો એક સુધારો સુચયવું. સદગત વીશે બે શબ્દો લખી શકાય, તે માટે બે-ત્રણ ટેકાણો પ્રવેશદ્વારે ઉચાં ટેબલ ઉપર નોટબુક અને પેન રાખવાં જોઈએ. તે સાથે ટપાલપેટી જેવી પેટીઓ પણ રાખી શકાય. ઘરેથી લખીને લાવનાર તેમાં તે નાખી શકે. વળી, મૃત વ્યક્તિની ઓળખાણ સૌને એક સરખી નથી હોતી નથી, તેથી તેમની જીવન-જરમર અને શક્ય હોય તો જીવનમાંથી પ્રેરણા

લેવા જેવી બાબતો-પ્રસંગોને સમાવતી નાનકડી પુસ્તિકા(ઉપર તેમના ફોટો સાથેની) આપી હોય તો પ્રાસંગિક થાય. સફેદ વસ્ત્રો અને સોગીયાં મોઢાંનીએ જરૂર ન ગણાય.

અલબત્ત, બેસણું કરવું એ જરૂરી ન લેખાવું જોઈએ. જેમ સમાર્થભો-સંમેલનોમાં ‘રુબરુ ન આવી શકો તો સંદેશો મોકલી આપશો’ એવું લખાણ ઘણા કરે છે તેમ; બેસણાની જહેરાતમાં જ ‘રુબરુ આવવાની પ્રતીકૃપા હોય તો આપનો સહાનુભૂતીપત્ર મોકલી આપશો’ એવું તા.ક.માં છાપી શકાય.

બેસણામાં આવનાર અને આવી ન શકતાં સંદેશો મોકલી આપનાર સૌને મૃત વ્યક્તિને ગમતી કોઈ એક કુ અનેક ચોપડીઓ પૈકીની એક-એક ચોપડી ભેટ આપી-મોકલી શકાય. તેમાં ચારેક પાનાં ફોટો અને જીવનજરમરનાં ચોંટાડી શકાય.

આની સાથે મરવાના અયોજનનુંયે વીચારવા જેવું છે. નામ તેનો નાશ નીશીત છે. સૌને વહેલા-મોડા આ દેહ છોડીને જવાનું જ છે. એટલે શાણા માણસો મરતાં પહેલાં વસીયતનામું કરી નોંધાવી રાખે છે. આ વસીયતનામું મોટે ભાગે સ્થાવર જંગમ મીલકતોની વહેચણીનું જ હોય છે. આ અંગોય વીચારવા જેવું છે. માનવ-જીવનમાં માત્ર અર્થનો જ પુરુષાર્થ કરવાનો નથી. ધર્મ-અર્થ-કામ અને મોક્ષ એમ ચાર પુરુષાર્થ કરવાના હોય છે. એ ચાર પૈકી પોતે શું શું કર્યું અને શું શું કરવાનું બાકી છે, તેનું ચીંતન સાઠીમાં આવ્યા પછી દરેકનું થવું જોઈએ. સાઠી એટલે ઓગણસાઠી અહસઠ વરસ-એવી મારી સમજ છે. સાઠીમાં પ્રવેશતાં આ ચીંતન શરૂ થાય ને નવ વરસમાં તેનું સુરેખ આયોજન થઈ જાય. સામાન્ય રીતે સીતેર ટકા લોકો સાઠીમાં દેહમુક્ત થઈ જાય છે.

સાઠીમાં પ્રવેશયા પછી અર્થ અને કામનો પુરુષાર્થ સમેટી લેવો ઘટે. ધર્મ અને મોક્ષનો પુરુષાર્થ બેવડા જોરથી શરૂ થવો જોઈએ. ધર્મ એટલે મંદીરે જવું, ધરમાં પાઠ-પુજા કરવાં, જત્રાએ જવું કે કથાવાર્તા સાંભળવા જવું કે ધરમાં તેવું વાંચવું એટલા પુરતો મર્યાદિત અર્થ ન ઘટાવવો. ‘આત્મા જ અમર છે ને દેહ નાશવંત છે. આત્મા પરમાત્માનો અંશ છે. સૌમાં આત્મા છે, જેમ મારામાં આત્મા છે, એ રીતે સૌ પરમાત્માના અંશો છે.’-આવી ભાવના પ્રબળ રીતે ધૂંટવી, વ્યવહારમાં જગૃતીપુર્વક આચરવી. એટલે લોહીની સગાઈ નથી તેવાં સગાં-પડેશી-મીત્રો કે તદ્દન અજાણ્યામાંયે પરમાત્માનો અંશ છે, તે સૌ આપણાં જ છે, એવી ભાવના કેળવવી અને તે નોકર-ચાકર-મજૂર સુધી પહોંચાડવી. વાળીને પણ તેને અનુરૂપ કેળવવી. ધન હોય તો બને ત્યાં સુધી સદ્ગુર્યામાં તેનો વ્યય કરવો. અત્યાર સુધી પુત્રો-પૌત્ર-પૌત્રીઓ માટે મીઠાઈ-રમકડાં-પુસ્તકો લાવતાં હવે તેનું વર્તુળ વીસ્તારવું. મોંંધી ચીજે નહીં તો સીંગચણાયે વહેંચી શકાય. નજીકનું બાલમંદીર, ગરીબ અને પણત બાળકોનાં છાત્રાલય, ગરીબોની ઝુંપહપુરી કે વાસ સુધી તે પહોંચાડવાનો પુરુષાર્થ કરવો જોઈએ. દાદા કે બા કોનાં? તો સૌ કહે, ‘આપણાં’, એવો રજાકો ચોમેરથી સાંભળવા મળે તો આપણો પ્રયત્ન ફળ્યો. કોઈ માંદું આપણા થકી દવા- સારવાર પામે, કોઈ ગરીબ વીધાથી પુસ્તકો, નોટ, ફી કે શીષ્યવૃત્તી પામે, વાર-તહેવારે ભુખ્યાઓ ભોજન પામે એવું આયોજન કરવું જોઈએ

જીવતાં જે કંઈ થયું તે જ સાચું, વીલમાં લખેલું પરમાર્થમાંનું કામ, આપણા જેટલી જ લગનથી, તીવ્રતાથી આપણા વારસદારો કરવાના નથી, નથી ને નથી જ- એ વાસ્તવીકરા સ્વીકારી લેવી જોઈએ.

વૃદ્ધાવસ્થા પછી દેહને જવા માટે કોઈ બહાનું તો જોઈએ જ, તેથી કોઈક ને કોઈક વ્યાધી આવે તેમ બને. સાઠી વટાવી દીધી હોય, કરવાનું કામ કોઈ બાકી ન હોય, ધંધો-વ્યવસાય પુત્રોએ સંભાળી લીધો હોય તો પછી આ દેહને ટકાવી રાખવાના નાહક ઉધામા ન કરવા જોઈએ. હોસ્પીટલમાં દાખલ કરવાનું, વાઢકાપ કરવાનું, શરીરને બેંચાવા ઓક્સિજન કે ગ્લુકોઝના બાટલા ચાડાવવા, આઈ.સી.યુ. માં દાખલ કરવા વગેરેની પળોજણ મોત બગાડનારી છે. પુત્રો અને વારસદારોનો નાહકનો ખર્ચ અને દોહધામ બચાવવાં જોઈએ. શાંતીથી સદ્ગ્રાહીંતન કરતાં આહાર ઓછી કરતા જવું જોઈએ. છંદગીભર જાતજાતનું ખાંધું-પીધું છે. હવે તેમાંથી મનને વાળી લેવું જોઈએ. સગાં-વહાલાંઓએ પણ દુનીયાદારી ના હરથી હોસ્પીટલ-દાકતરો-દવાઓ દોહાદોહી ન કરવી જોઈએ.

છેટલું આયોજન દેહના વીસર્જનનું છે. ભાગ્યે જ કોઈ તેનું આયોજન કરે છે. હમણાં મૃત વ્યક્તિનું નેત્રદાન પ્રચ્છતીત થતું જાય છે. રાજ્યોખજ્યો કોઈ દેહદાન પણ કરે છે. ખરેખર, આ બાબત જેટલું ઉદ્ઘાસ્થી વીચારવું જોઈએ તેટલું વીચારાતું નથી. શબનો નીકાલ સામાન્ય રીતે બાળીને, દાટીને, નાઈ-દરીયામાં વહેદાવી અને પારસીઓમાં પક્ષીઓને ખોરાક તરીકે આપીને થાય છે. બાળવામાં લાકડું, છાણાં, ગેસ, વીજળીનો ઉપયોગ થાય છે. આજના જમાનામાં પયર્વવરણને પ્રાધાન્ય આપીએ તો મહદાં પાછળ લાકડાં વેદજાવાનું યોગ્ય નથી. આમેય છાણાંનો ઉપયોગ બાળવામાં ન થવો જોઈએ. તેનો ઉપયોગ ખેતરમાં ખાતર માટે જરૂરી છે. ગેસ અને વીજળી પણ મોંઘાં છે. દાટવાનું એક જ જગ્યાએ કરવાથી કબ્સ્ટાનમાં ઘણી જગ્યા રોકાઈ જાય છે. જ્યાં વાડો-ખેતર કે પહતર જમીન હોય ત્યાં મહદાં દાટવાથી વખત જતાં તે માટીમાં એકાકાર થઈ જાય છે. અને તેની ઉપર વૃક્ષ પણ વાવી શકાય તો એક સ્મરણ રહી શકે છે. પાણીમાં વહેદાવવામાંયે પ્રદૂષણ તો થાય જ.

આમ, મૃતદેહના નીકાલ માટે જમીનમાં દાટીને ઉપર વૃક્ષ વાવવાનો વીકલ્પ સારો છે. હા, મેડીકલ કોલેજના વીચાસ્થીઓને ભજાવવામાં કે શરીરનાં ઉપયોગી અવયવોનો ફેર ઉપયોગ કોઈ જરૂરીયાતવાળાને માટે થતો હોય તો દેહ-દાન કરવું ખોટું નથી; પણ તે સર્વજન માટે સુલભ નથી .

આમ, જીવન જીવતાં સૌને ખપમાં આવવું ને કોઈને નહવું નહીં તથા જીવનની સમાપ્તી પછી મૃતદેહ પણ કોઈને નહે નહીં, તે નીમીતે સૃષ્ટીની સંપત્તી વેદજાય નહીં એવું ચીંતન જરૂરી છે.

મરનારને વરસોવરસ યાદ કરી છાપામાં તેમના ફોટો છાપવાનો કુરીવાજ હમણાં હમણાં વ્યાપક થતો જાય છે. આવો દેખાડો શાનો? પૈસા ખર્ચીને છાપામાં દર વરસે યાદ કરવાની શી જરૂર? આવું જે બધાં જ દર વર્ષ કરવા માંડે તો છાપામાં વાંચવાના કોઈ સમાચાર કે લેખની જગ્યા જ ન બચે! અથવા તો અનેક પાનાંઓનું છાપું નીકળે ને કાગળનો નર્યો વેદજાટ જ થાય. કાગળ પણ વાંસ અને વનસ્પતીમાંથી બને છે. એટલે વનોનું નીકંદન નીકળી જાય. મરનારના ગૃહાં સ્મરીને આપણું જીવન સમૃદ્ધ બનાવવાનો સંકલ્પ દર વર્ષે ઘરના કુટુંબીજનો ભેણા મળી કરી શકે-જો બજુ લાગણી હોય તો. કેટલીક વાર તો મરનારે જીવનભર યેનકેન પ્રકારેણ પૈસો ભેગો કર્યો સીવાય બીજું કોઈ કામ ન કર્યું હોય; તેવાને દર વરસે છાપે ચાડાવી તેમને મનોમાન ગાળો દેવહાવવાની જરૂર નથી હોતી. જેણે સેવાનાં, પરમાર્થનાં કાર્યો કર્યા હશે, તેમને તો દુનીયા આમેય યાદ કરવાની છે જ.

સાઠીમાં પવેશ્યા પછી ‘બુદ્ધી નાઈ’ - એવી કહેવતને સાચી ન પાડવાનો પ્રબળ પુરુષાર્થ સૌઓ કરવો જોઈએ. ઉલટું, વૃદ્ધની બુદ્ધી અને અનુભવ તો વધે છે. તેનો માત્ર કુટુંબીજનોને જ નહીં, સમાજ સમસ્તને લાભ મળવો જોઈએ. બે કાન પરમાત્માએ આપ્યા છે; પણ જીબ તો એક જ આપી છે! તેનો ઘ્યાલ રાખી વૃદ્ધ વાળી ઉપર સંયમ રાખવાથી પરીવારમાં શાંતી રહે છે. હા, પુછનારને તેઓ જરૂર જવાબ આપે, સલાહ ન આપે. નાછુટકે જ બોલવાનું રાખે તો વૃદ્ધો અકારા ન થાય. પૌત્ર-પૌત્રીઓ સાથે હળવા-મળવાનું, તેમને વાર્તા કહેવાનું, ફરવા લઈ જવાનું, શાળાએ મુકવા-લેવા જવાનું, તેમની દેનીક કીયામાં તેની માને(તે ઈચ્છે તેટલું) મદદરૂપ થવાનું, શાક લાવી આપવાનું, સમારી આપવાનું, બજારની નાની મોટી ખરીદી કરી લાવવાનું, પુત્રવધુ ચીંઘે તે અને તો કરવાનું રાખવાથી વૃદ્ધો ઘરમાં ઉપયોગી થશે. તેઓ પોતાની વયના મીત્રો-સગાંઓ વચ્ચે વધુ હળેમળે ને કાબ્ય, શાસ્ત્ર, વીનોદ કરે તે સારુ છે; પણ પુત્ર-પુત્રવધુ કે ઘરના અન્યની નીંદા-કુથલીમાં ન પડી જવાય, તેનો ઘ્યાલ રાખે તો મરણ સુધરે.

ઘરમાં મર્યાદીત આવક હોય તો વૃદ્ધો પુત્રો પાસે અનાવશ્યક માંગણિઓ કરવાનું ટાળે. ‘ઈન્દ્રીયોને સમેટી લેવાની છે’ તેવી જગતી રહે તો તેના ભોગ માટેની સામગી ન ખરીદાવે તો સારું. મનોરંજન-ભોજન ઘરમાં જે કાંઈ પીરસાતું હોય તેમાં ક્ષવશો-ચાલશો-ગમશો-ભાવશોની વૃતીથી ભળી જવાય તો તેનાથી રુંધું બીજું કાંઈ નહીં.

અત્યારે સમાજમાં વૃદ્ધોની સંખ્યા વધતી જાય છે. વૃદ્ધાશ્રમો કરવાની પ્રવૃત્તી શરૂ થઈ છે; પણ વૃદ્ધાશ્રમ અનીવાર્ય અનીઝ છે એમ માનવું જોઈએ. ઘરમાં-કુટુંબમાં જ વૃદ્ધ રહે ને સૌને ઉપયોગી ને પ્રીય થઈ શકે, તે જ આદર્શ વ્યવસ્થા છે. ગાયને માટે પાંજરાપોળ અને વૃદ્ધ માટે વૃદ્ધાશ્રમ સરખાં છે. હા, જેનો પરીવાર જ ન હોય, તેઓ જરૂર વૃદ્ધાશ્રમને નીવાસ બનાવે.

વૃદ્ધાવસ્થા, બીમારી, મરણ, મરણ પછીનું બેસણું અને અન્ય કીયાઓ વીશેનું આ ચીંતન સાઠી પસાર કરનારાં અને પસાર કરી ગયેલાં વૃદ્ધ વાચક ભાઈ-બહેનોને ખપ લાગશે, તેવી આશા છે. સીનેમાના એક ગીતની કહી અતે યાદ આવે છે :-

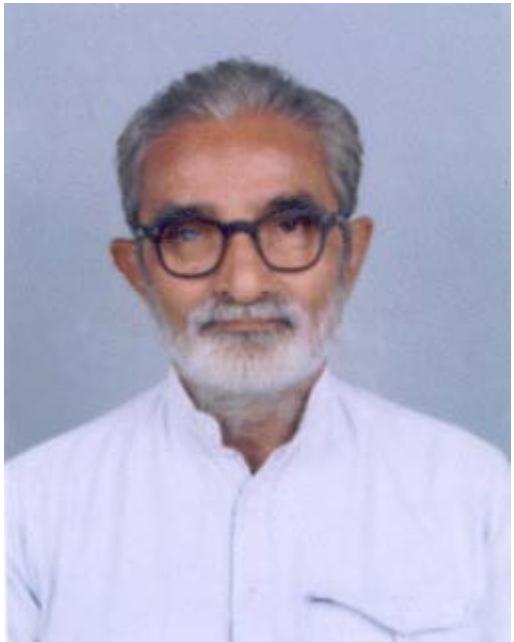
-“જ્યો તો એસે જ્યો જૈસે સબ તુંહારા હે,
મરો તો એસે કી જૈસે તુંહારા કુછ ભી ન થા” અસ્તુ!

--જગદીશ શાહ

તા. ૧ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૬ના ‘ભુમીપુત્ર’ના અંકની એમની ‘સમાચારને સથવારે’ કોલમમાંથી સાભાર...

‘સન્દેશ-મહેશીલ’ -- વર્ષ: બે -- અંક: ૧૪ -- માર્ચ 25, 2007

**‘સન્દેશ-મહેશીલ’ માટે ‘ઉદ્યોગાંધી’ અને ‘વીજયા’ ફોન્ટમાં : અક્ષરાંકન: વિશાલ ભાલાળા, સુરત
bbbhalala@yahoo.co.in**

લેખક પરિચય:

૧૯૭૪માં ટાંગુ(મ્યાંમાર-બ્રહ્મદેશ)માં જન્મેલા શ્રી. જગદીશ શાહ ત્રણ વર્ષની ઉમરે પરીવાર સાથે વડોદરા આવી સ્થીર થયા. અભ્યાસ વડોદરામાં. ઇન્ટર સાયંસમાં કોલેજ છોડી. ત્યારે પણ અભ્યાસમાં, સામાજિક કાર્યોમાં, અખાડામાં અને નેતાગીરીમાં અગ્રીમ હતા. આજે પણ જનહૃત ધરાવતા કોઈ પણ નવા વીચારને અપનાવવા સદા તત્પર. તે કારણે જ કદાચ આ સર્વોદયી નેતા અવગ પહવાના ભય વીના શરૂઆતથી જ 'ઉંઝાજોહણી'ના ચુસ્ત સમર્થક રહ્યા.

આજાદીની લહત વેળા ઉમર નાની; પણ પછી વીનોબાળ જોડે ભુમીસમસ્યાના ઉકેલના કામે જોગયા. પરીવારને આ કદમ ન રુચતાં ૧૫ ઓગસ્ટ ૧૯૮૫ના દીને ઘર ત્યજ્યું અને વીનોબાળ જોડે દેશભૂમણ કર્યું.

પછીથી તે સંદેશ લઈ રવીશંકર મહારાજથી માંડી નારાયણ દેસાઈ જોડે ગુજરાતયાત્રા કરી. ગુજરાત અને ભારતના 'સર્વોદયમંડળ'ના પ્રમુખ-મંત્રી તરીકે યશસ્વી કામગીરી કરી. શિક્ષણ, આરોગ્ય, જનજાગૃતી માટેનાં કામો સતત કરતા રહ્યા છે.

૧૯૭૫ની કટોકટી દરમયાન નીર્ભયલેખન બદલ જેલવાસ પણ ભોગયો. 'ભુમીપુત્ર'ના તંત્રી તરીકેના લેખનથી ગુજરાતના જાહેરજીવન સાથે સવીશોષે સંકળાયા. વડોદરાનાં કોમી રમખાણો વેળા શાંતિસૈનિક તરીકેની એમની સાહસપુર્ણ ભુમીકા નીર્ભયતાનું ઉદાહરણ બની રહી.

'ભુમીપુત્ર'માં એમની લોકપ્રીય કટાર 'સમાચારને સથવારે' ઉંઝાજોહણીમાં પ્રકાશીત થાય છે. દેશવીદેશ બહોળો વાચકવર્ગ ધરાવતા 'શીવામબુ' નામના માસીકના તેઓ તંત્રી છે અને તે પણ ઉંઝાજોહણીમાં પ્રકાશીત થાય છે. નીર્ભય, સાદા, અપરીગણી, સરળ, નીખાલસ અને આ સર્વોદયી રેશનાલીસ્ટ (વીવેકબુદ્ધીવાદી) ગાંધીજન ગુજરાતનું ઘરેણું છે.

૧૯૯૦માં જીનવસંગીની બનેલાં મંજુલાબહેન પ્રવૃત્તિમય પળોમાં હરકણ સાથે જ હોય. દીકરા કપીલભાઈએ સજીવખેતીનાં સંશોધન-પ્રયોગોમાં અને ડૉ. ભરતભાઈએ કુદરતી ઉપચાર ક્ષેત્રે નેત્રદીપક કામગીરી આરંભી છે. બંને ભાઈઓએ પણ આશ્રમને જ પોતાની કર્મભૂમી બનાવી છે.

સંપર્ક : શ્રી. જગદીશ શાહ, 'નીસગર્ણપચાર કેન્દ્ર', વીનોબા આશ્રમ, ગોત્રી, વડોદરા-૩૯૦ ૦૨૧

ફોન : (0265) 237 0489 મોબાઇલ : 98243 26037

દર રવીવારે 'સંકે ઈ-મહેશ્વિલ' મેળવવા લખો: uttamgajjar@hotmail.com

માત્ર બાર માસના ગાળમાં 2,40,000 જેટલા ભાષાપ્રેમીઓએ અત્યાર સુધીમાં

<http://www.gujaratilexicon.com> લેક્સિકૉનની મુલાકાત લીધી. આપને પણ લેક્સિકૉનની આ
નવી **interface**ની મુલાકાત લેવાનું નીમંગ્રણ છે.

આપ સૌના સહયોગ થકી સંકે ઈ-મહેશ્વિલના 4800 જેટલા વાચકો થયા અને રોજેરોજ નવાં નામો ઉમેરાતાં
જાય છે એ પુરવાર કરે છે કે, દેશવીદેશમાં ગુજરાતી વાચનના રસીયા બહુ મોટી સંખ્યામાં છે જ...

સૌનો આભાર.. સંકે ઈ-મહેશ્વિલની અત્યાર સુધીની જુની સંઘળી પીડીએફ ફાઈલો અમારી

<http://sundaymahafil.googlepages.com/> વેબસાઇટ પરથી તથા

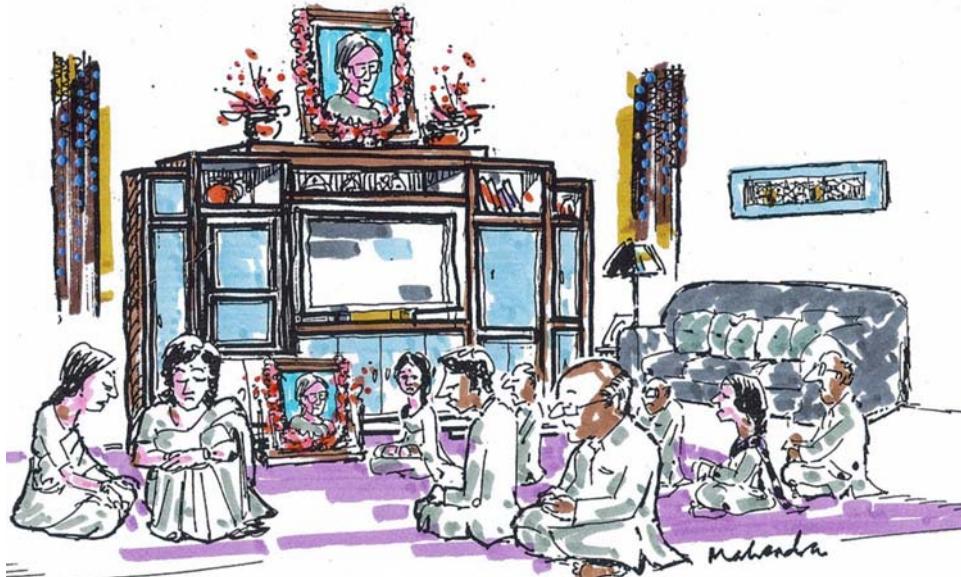
<http://gujaratilexicon.com/index.php?action=downloadSeM>

પરથી પણ સરળતાથી ડાઉનલોડ થઈ શકશે. આ જ વેબ સાઇટ પરથી લેક્સિકૉન અને શ્રી વીપુલ કલ્યાણી
તરફથી લંડનથી પ્રકાશીત થતા ઓપીનીયનની અને શ્રી. પ્રવીષ વાધારી (મેલ્બોર્ન-ઓસ્ટ્રેલીયા) તરફથી
પ્રકાશીત થતા 'માતૃભાષા' માસીકોની મુલાકાતે પણ જઈ શકશે..

Kindly send your suggestions to

Ratilal Chandaria, e-mail:rpchandaria@comcraft.com

◆◆◆ મધુરેણ સમાપ્યેત ◆◆◆

'.....જરા પણ રીબાયાં નહીં. એમની ઉમરના પ્રમાણમાં મારી સાસુને
મોત સારું આવ્યું. 'ક્યો કી સાસ ભી કભી બહુ થી' સીરીયલ જોતાં જોતાં આંખ
મીચાઈ ગઈ...!'

મહેન્દ્રભાઈનો ઈ-મેઈલ સંપર્ક: mahendraaruna@msn.com

web site : www.ameamericanamadavadi.com

'સંકે ઈ-મહેશ્વિલ' -- વર્ષ: બે -- અંક: 94 -- માર્ચ 25, 2007